

Schone energie

Britten en Chinezen investeren fors

De overgang naar schone energie vraagt financiële prikkels van de overheid. Groot-Brittannië is daarin het verst, daarna komt China.

Redactie economie
AMSTERDAM

Groot-Brittannië is bezig aan een opmerkelijke inhaalrace. Het bungelt in Europa nog altijd onderaan als het gaat om de ontwikkeling van schone energie. Tegelijk heeft het zeer ambitieus beleid om minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen. Dat blijkt uit een studie in opdracht van het Australische The Climate Institute.

In de studie is bekeken hoeveel geld wordt gestoken in pogingen om schone elektriciteit op te wekken per ton CO₂-uitstoot. Bij Groot-Brittannië kwam dat uit op 29,30 Amerikaanse dollar per ton, tegen 14,20 dollar bij de Chinezen. Ter vergelijking: de VS komt uit op 5,10 dollar, Japan op 3,10 dollar, Australië op 1,70 dollar en Zuid-Korea op slechts 70 dollarcent per ton. Naar Nederland is in de studie niet gekeken.

Voor afvang en opslag van CO₂ hebben de Britten 1 miljard pond over.

Volgens een onderzoeker hebben ze in China kennelijk besloten na het missen van de aansluiting op twee eerdere industriële revoluties nu echt bijtijds aan te haken. Het afgelopen jaar gaf China ruim 35 miljard dollar uit aan investeringen in schone energie.

China slaat vooral een grote slag met het besluit ruim honderd kleine kolencentrales te sluiten en daar schonere centrales voor in de plaats te bouwen. Daardoor zou de uitstoot met 15 procent omlaag gaan.

Groot-Brittannië investeerde vorig jaar 11 miljard. De regering heeft grote plannen voor de ontwikkeling van windparken op zee, die nog eens miljarden gaan kosten. Voor de ontwikkeling van de afvang en opslag van CO₂ is 1 miljard pond beschikbaar, meldden Britse media gisteren. Daarmee zou de regering van premier Cameron mogelijk 'de groenste in de geschiedenis' worden. ●



GETTY IMAGES

Rutte I Deskundigen noemen gebrek aan maatregelen 'kortzichtig'

Anti-groenbeleid hakt er stevig in

Fiscaal vriendelijk groen beleggen wordt afgeschaft, de opslag van broeikasgas CO₂ ligt op zijn gat en energiebesparing is een non-issue.

Jan-Hein Strop
AMSTERDAM

Op een vooruitstrevend energie- en klimaatbeleid had niemand gerekend. Maar dat het nieuwe kabinet zo weinig belang hecht aan duurzaamheid is voor betrokkenen toch wel even schrikken. Het regeer- en gedoogakkoord bevat een aantal veranderingen, waarvan de gevolgen nu direct al duidelijk worden.

De eerste schok is de afschaffing van de Groenregeling: het fiscale voordeel van 2,5 procent om te beleggen in groene beleggingsfondsen. Dat moet vanaf 1 januari een bezuiniging van 100 miljoen euro opleveren. Maar volgens onderzoek van advieskantoor CE Delft levert de regeling meer op dan zij de schatkist kost. Nederlandse banken, waaronder

duurzame nichespelers als Triodos en ASN Bank, wisten mede dankzij de regeling zo'n acht miljard euro op te halen bij een kwart miljoen beleggers. Dat geld is geïnvesteerd in honderden duurzame energieprojecten, die door het afschaffen van de Groenregeling in de problemen zullen komen.

Afwachtend

'We merken nu al dat banken afwachtend zijn als we aankloppen', zegt Henri Phijffer, partner bij Bright Capital en betrokken bij de financiering van onder meer windparken. 'Gevolg is dat er minder concurrentie is als we financiering vragen. Dat betekent dat projecten opeens duurder worden.' 'Kortzichtig', noemt een woordvoerder van ASN Bank het voorgenomen beleid dan ook. 'We hopen dat het kabinet hierop terugkomt.'

Ook energiebedrijf Eneco, dat graag meer windparken bouwt, is niet blij. 'Wij zijn voor onze projecten afhankelijk van groenfondsen. We merken nu al de effecten', zegt een woordvoerder.

De tweede verrassing betreft het stopzetten van de afvang en opslag van broeikasgas CO₂ van kolencentrales. Veel experts verwachten dat Nederland zonder deze technologie nooit zijn klimaatdoelstellingen gaat halen, juist omdat we zo'n kolenparadijs zijn. Maar in het regeerakkoord staat dat de opslag pas aan de orde is als er een vergunning voor een nieuwe kerncentrale is afgegeven.

Dit betekent dat carbon capture and storage (ccs), zoals het heet in jargon, zo goed als dood is verklaard. Het vergunningstraject voor een kerncentrale duurt nu eenmaal jaren. Uit een interne notitie van het ministerie van

VROM, waarover BNR Nieuwsradio laatst berichtte, blijkt dat op z'n vroegst pas 'eind 2016, begin 2017' een onherroepelijke vergunning kan worden afgegeven voor de bouw van een tweede 'Borssele'.

Verkeken kans

Dit betekent dat de kans groot is dat Nederland alle noodzakelijke Europese subsidie voor ccs misloopt. Het idee om wereldleider te worden in deze technologie – zoals Shell graag zou zien – lijkt zo verkeken.

De laatste schok is dat energiebesparing in het regeerakkoord een non-issue is, terwijl dit volgens veel onderzoek een belangrijke bron is van innovatief ondernemerschap en bovendien de goedkoopste manier om de CO₂-uitstoot terug te brengen.

Rutte I gaat terug in de tijd. ●

KOMPAS

NATASJA VANDENBERG

Ik neurie vaak als ik over straat wandel. Soms heb ik niet eens door dat ik het doe. De reactie van anderen – soms een glimlach, soms een gefrriteerde blik – herinnert mij er dan aan. Gisteren liep ik over straat en bleek ik zachtjes een liedje van Sinatra te zingen: *I wanna*

wake up in a city that never sleeps. Eindelijk klopte de inhoud van de tekst met mijn situatie. Ik liep namelijk in Shanghai. Wat een energie. The sky is hier dan ook letterlijk the limit. Overal zie je wolkenkrabbers. China ontwikkelde zich in rap tempo, en Shanghai is hiervan het vlaggenschip.

Steeds meer Chinezen trekken naar de stad. Over 5 jaar wonen er meer mensen in de stad dan op het platteland, is de schatting. Daarmee volgt China de mondiale trend. Een andere belangrijke trend waarvan je de gevolgen in China ziet is de veroudering. In 2018 zal het aantal 65-plus-sers groter zijn dan het aantal kinderen onder de 5. Een belangrijk demo-

grafisch feit, dat aantoonde dat de wereld aan het vergrijzen is. Ook in China is dat zo. En dat zie je als je door de oude stadswijken van Shanghai loopt. Het is het snelst vergrijzende land ter wereld. Waar het zich nu nog kan beroepen op jonge, goedkope productieve arbeiders, waarmee het de fabriek van de wereld is geworden, krijgt ook China steeds meer ouderen en steeds minder jongeren. In 2015 neemt het aantal jongeren ten opzichte van het aantal ouderen af in China. Op zich is meer mensen die oud worden niet erg, daar was het ons allemaal om te doen. Mensen leven langer dan ooit. Beter zorg, medische doorbraken en de toename van

het onderwijs zijn daarvan de oorzaak, en dat is natuurlijk fantastisch.

Tegelijkertijd zorgt datzelfde onderwijs dat mensen naar de stad trekken op zoek naar werk. Beide fenomenen zorgen dat er steeds minder kinderen worden geboren. Hoe hoger een vrouw is opgeleid, hoe minder kinderen ze baart.

De pensioenen van de ouderen van vandaag, maar ook de opbouw van pensioen van huidige werknemers is hier niet bijster goed. Eigenlijk zijn de producten die uit China komen vooral goedkoop omdat er nauwelijks voor een sociaal vangnet wordt gespaard. Arme bejaarden betalen de prijs voor onze goedkope consumptie. Een keu-

ze waarvoor de Chinese overheid verantwoordelijk is.

Grappig omdat dit het debat in Nederland ook zo lekker relativeert. Onze ouderen zijn niet arm. Ze hebben ADW en over het algemeen een redelijk pensioen kunnen opbouwen.

Aan al die klagende ouderen kan ik een reisje Shanghai aanraden, om uw eigen situatie te relativeren. Het is echt een fantastische stad, waarvan je je kunt laten. U komt vol energie terug. ●

© Natasja van den Berg is freelance gespreksleider en schrijver van o.a. het boek *Praktisch Idealisme*.



Ook Schiphol doet mee

Schiphol wil zijn CO₂-uitstoot in de komende tien jaar met 90 procent omlaag brengen. De luchthaven gaat algen inzetten voor zijn energievoorziening.



Groenkoop geen duurkoop

Bedrijven die investeren in duurzame groei realiseren hogere winstmarges, stelt Atos Consulting in een onderzoek onder 23 Nederlandse bedrijven.



Ctrl-Alt-Del

Veertig procent van de Nederlanders zet de ongebruikte computer niet uit omdat het zo lang duurt om weer op te starten. Microsoft, help effe.